

LÄGESRAPPORT FRAMGÅNG FISKSÄTRA 2026

KFKS-2026-00564
2026-08-26
Jenny Rivas

NACKA KOMMUN

Sammanfattning

Lägesrapporten för Framgång Fisksätra 2026 visar att tryggheten i området ökar och brottsligheten minskar. Dessutom har flera socioekonomiska indikatorer förbättrats, bland annat har sysselsättningen och inkomsterna ökat och ohälsotalet och andelen med låg utbildning har minskat. Trots detta finns det fortsatt socioekonomiska utmaningar och utmaningar kopplat till brottslighet och otrygghet som kräver riktade insatser.

I Fisksätra finns flera kommunala verksamheter med hög kvalitet och ett stort antal andra lokala aktörer som har stor betydelse för Fisksätraborna. Den nya multihallen har välbesökta aktiviteter för barn och unga på fritiden, antalet elever på Viktor Rydbergs skola ökar och arbetet med att få fler barn att börja i förskola och på fritidshem utvecklas. Våren 2025 öppnade en skola för kommunal vuxenutbildning i området, vilket underlättar för boende att börja studera. Kommunvägledning på Fisksätra bibliotek och familjelots på familjecentralen gör att fler kan få stöd via kommunen.

Samverkan med de lokala aktörerna stärks kontinuerligt och lokalpolisområdet har anställt fler poliser för att stärka det brottsförebyggande arbetet. Stena fastigheter, polisen och civilsamhället är viktiga samverkanspartners både när det gäller att stärka tryggheten och den sociala hållbarheten.

Arbetet för en fortsatt och hållbar positiv utveckling i Fisksätra kräver uthållighet, träffsäkra insatser och arbetssätt som anpassas till förutsättningarna i området. I arbetet med Framgång Fisksätra har ett antal prioriterade utvecklingsområden uppmärksammats. Bland annat behövs mer uppsökande arbete för att få fler vuxna att börja studera och ta del av kommunens insatser för att bli självförsörjande. För att öka andelen unga vuxna med gymnasieutbildning och som studerar vidare, behöver nya arbetssätt och uppsökande arbete utvecklas. Det proaktivt brottsförebyggande arbetet för att minska ungas insocialisering i kriminalitet behöver stärkas genom tidiga insatser till familjer, högre deltagande i förskola och fritidshem och en ny form av organiserad fritidsverksamhet för mellanstadiebarn. Utemiljön runt Fisksätra IP behöver utvecklas och behovet av mötesplatser för bland annat familjer undersökas närmare.

Finansiering av satsningar och utveckling i området i Fisksätra är i första hand en fråga för ansvarig nämnd. En djupare analys av den egna verksamhetens utvecklingsområden och initiativ till nya eller förstärkta åtgärder i Fisksätra behöver ske kontinuerligt för att nå resultat. Vissa mindre pilotprojekt kan initieras av strategen eller styrgruppen och finansieras av särskilt avsatta medel för Framgång Fisksätra. Detta förutsätter att det kan tas över av ordinarie verksamhet om projektet visar goda resultat.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning 2

1. Pågående arbete och insatser i Fisksätra 4
1.1. Bakgrund 4
1.2. Fisksätra entré, Braxenparken och Gröna dalen 5
1.3. Fler poliser 5
1.4. Kommunvägledning på Fisksätra bibliotek 5
1.5. Komvux och vägledning på plats 5
1.6. Språkstärkande satsningar för barn i skolan och på biblioteket 6
1.7. Satsningen på lovsimskola ger goda resultat 6
1.8. Arbetet för att öka andelen barn i förskolan och fritidshem 6
1.9. Hembesöksprogram, familjelots och samverkan med vårdcentralen 7
1.10. Samverkan i området stärks 7
1.11. Projekt för ungdomar och unga vuxna 8

2. Prioriterade utvecklingsområden för det kommande arbetet 9
2.1. Fler i arbete, högre utbildning och bättre hälsa 10
2.1.1. Fler i arbete och utbildning 10
2.1.2. Bättre hälsa 10
2.2. Förbättra barns och ungas uppväxtvillkor 11
2.2.1. Säkerställa tidigt och samordnat stöd till barn och föräldrar 11
2.2.2. Förbättra barns språkkunskaper och möjligheter att lyckas i skolan 11
2.2.3. Stoppa insocialisering av barn i kriminella nätverk 12
2.3. Ett tryggt och attraktivt Fisksätra 12
2.3.1. Öka tryggheten utomhus och trygga mötesplatser i området 13
2.3.2. Utveckla samverkan med polisen 13
2.4. Öka samhällstilliten 14
2.5. Fortsatt strategiskt, forskningsbaserat och långsiktigt arbete 15

3. Utvecklingen i Fisksätra 16
3.1. Socioekonomiska förhållanden 16
3.1.1. Demografi 17
3.1.2. Hälsa och utbildning 17

3.1.3. Arbete och ekonomi 17
3.2. Trygghet, brottslighet och tillit 18
3.2.1. Tryggheten bland de boende 18
3.2.2. En minskning av grova brott och öppen narkotikahandel 19
3.2.3. Rekrytering av barn till kriminella nätverk 20
3.3. Samhällstillit och förtroende för kommunen 21
3.3.1. Brist på tillit till socialtjänsten bland barn och föräldrar 21
3.3.2. Valdeltagandet i Fisksätra 22

4. Näringsliv och civilsamhälle 23
4.1. Näringslivet i Fisksätra 23
4.1.1. Näringslivets roll 23
4.1.2. Näringslivets sammansättning 23
4.1.3. Arbetsplatskvot 24
4.1.4. Utmaningar 24
4.2. Civilsamhället och mötesplatser 25
4.2.1. Civilsamhällets roll 25
4.2.2. Dagens civilsamhälle och mötesplatser 25
4.2.3. Fisksätraakademin 25

Bilaga 1. Geografisk indelning 27

1. Pågående arbete och insatser i Fisksätra

1.1. Bakgrund

I maj 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om programmet Framgång Fisksätra - ett program med 27 konkreta förslag för ett trivsammare och tryggare Fisksätra och med målet att få bort området från polisens lista med utsatta områden.

Syftet med programmet var att bygga vidare på och förstärka det goda arbete som redan pågick i området, bland annat genom en skola med hög kvalitet, förbättrade språkkunskaper bland barn, fler jobb, nya bostäder och ökad trygghet.

I april 2025 slutredovisades resultaten av projektet Framgång Fisksätra som pågick under 2022–2024[1]. Majoriteten av de 27 förslagen hade då genomförts eller var pågående och övriga togs vidare inom respektive process i kommunen.

Sedan 2025 är satsningen på Framgång Fisksätra permanent och innebär en långsiktig och strategisk satsning för att fortsätta stärka arbetet för en positiv områdesutveckling. Arbetet bygger vidare på tidigare arbete och på lärdomar och erfarenheter från projektet.

Arbetet inom ramen för Framgång Fisksätra tillsammans med övriga aktörers insatser har under senare år resulterat i ökad trygghet och mindre brottslighet i området. En positiv trend syns också när det gäller bättre hälsa, fler i arbete och högre utbildningsnivå. En närmare beskrivning av detta görs i kapitel 3.

I takt med att arbetet med Framgång Fisksätra utvecklas blir bilden allt tydligare av vilka insatser och delområden som är viktiga att utveckla, stärka och följa upp. Kunskapen inom kommunens verksamheter ökar genom bland annat statistik på områdesnivå och forskning. Ytterligare kunskap inhämtas genom dialog och samverkan med civilsamhället, Fisksätrabor, Stena fastigheter, Polisen, näringsliv och verksamheter i Fisksätra.

I det här kapitlet redovisas kort ett antal av de satsningar som gjorts under 2025 och hittills under 2026 och som bidragit till den positiva utvecklingen i området. Därefter följer prioriterade utvecklingsområden för det kommande arbetet (kap 2), en beskrivning av den senaste utvecklingen i området (kap 3) och en kort nulägesbeskrivning av Fisksätras näringsliv och civilsamhälle (kap 4).

[1] Slutrapport Projektet Framgång Fisksätra 2022-2024, dnr KFKS-2025-00441

1.2. Fisksätra entré, Braxenparken och Gröna dalen

Under senare år har mycket hänt i Fisksätra inom ramen för projektet Fisksätra Entré. Fisksätra centrum har rustats upp och moderniserats, ett nytt äldreboende har öppnat i nya lokaler och förskolan Gröna Dalen har flyttat till nybyggda lokaler. Dessutom invigdes den nya multihallen hösten 2024.

Den populära Braxenparken har rustats upp och invigdes i maj 2026. Den nya utformningen av parken utgår från idéer och synpunkter från boende som deltog i kommunens medborgardialog. Parken är välbesökt av både familjer från Fisksätra och av familjer som bor i andra delar av Nacka.

I juni 2026 fattades beslut om kommunens nya parkplan[2] vilket bland annat innebär att Gröna dalen ska utvecklas till en kommunpark. Parken kommer binda samman Fisksätra och Saltsjöbaden, öka tryggheten och ge möjlighet till rekreation. Arbetet utförs i etapper och påbörjas under 2026.

1.3. Fler poliser

Under 2026 har lokalpolisområdet anställt fler områdespoliser, vilket gör att polisen blir mer synlig i området och har större möjligheter att jobba förebyggande och relationsskapande. Områdespolisen har tagit initiativ till en ny samverkansform för det förebyggande arbetet i Fisksätra för att utveckla samverkan på operativ och lokal nivå. Planerad start för denna samverkan är hösten 2026.

1.4. Kommunvägledning på Fisksätra bibliotek

Sedan maj 2026 finns en kommunvägledare på plats en gång i veckan på Fisksätra bibliotek för att nå de Fisksätrabor som inte tar del av kommuninformation på annat sätt. Syftet är också att fler Fisksätrabor ska få kännedom om vilken hjälp det går att få via bland annat receptionen och kommunvägledningen i stadshuset och även använda denna möjlighet.

1.5. Komvux och vägledning på plats

I maj 2025 öppnade en ny skola för kommunal vuxenutbildning i Fisksätra som bland annat erbjuder svenska för invandrare (sfi). Detta underlättar för de boende i området att börja studera. Studie- och yrkesvägledare och socialsekreterare från arbets- och etableringsenheten är regelbundet på öppna förskolan och biblioteket för att erbjuda vägledning kring studier och information om kommunens arbetsmarknadsinsatser.

[2] dnr NTN-2026-00184

1.6. Språkstärkande satsningar för barn i skolan och på biblioteket

Viktor Rydberg startade en fristående grundskola i Fisksätra i augusti 2021 och har successivt utökat sin verksamhet med fler årskurser. Idag har skolan cirka 300 elever från förskoleklass till årskurs 6. Skolan arbetar med stort fokus på att utveckla elevernas språk, bland annat genom intensiva läsinsatser i lågstadiet. Syftet är att eleverna ska nå god måluppfyllelse och att kompensera för att majoriteten av eleverna inte har svenska som modersmål och ofta inte heller har gått i förskola tidigare.[3]

Fisksätra bibliotek har också en viktig roll när det gäller språkstärkande och läsfrämjande arbetet. I kommunens pågående upphandling av biblioteksdriften ställs krav på att biblioteken ska arbeta med språkstärkande insatser, samhällsstöd och social hållbarhet. Bland annat tydliggörs kravet på att arbeta med att stärka barns läsning och språkutveckling genom riktade språk- och läsfrämjande insatser. Fisksätra bibliotek kommer att ha ett extra stort fokus på detta mot bakgrund av de socioekonomiska utmaningarna och de behov som finns i området. Upphandlingen genomförs under hösten och beräknas vara slutförd vid årsskiftet 2026/2027.

1.7. Satsningen på lovsimskola ger goda resultat

Sedan 2024 finansierar kommunen lovsimskola på höstlov, sportlov och påsklov för elever i Fisksätra i samverkan med Viktor Rydberg, Samskolan (tidigare även Igelbodaskolan) och Medley AB som driver Näckenbadet i Saltsjöbaden. Skolan anmäler de elever med störst behov till lovsimskolan och personal följer med eleverna till simhallen, vilket bidrar till att deltagandet blir mycket högt. Den intensiva simträningen under loven gör att inlärningen går snabbare.

Lovsimskolan bidrar till att barn i Fisksätra blir simkunniga och kan delta på lika villkor i aktiviteter kopplat till simning och bad på bland annat sommarlovet. Fler elever får godkänt i idrott i årskurs 6 tack vare satsningen.

1.8. Arbetet för att öka andelen barn i förskolan och fritidshem

Andelen barn som är inskrivna i förskola är lägre i Fisksätra än i övriga kommundelar i Nacka. Att öka andelen barn i förskolan är ett aktivt arbete som utvecklats sedan kommunerna fick ett lagstadgat uppdrag att arbeta uppsökande 2023. Nacka kommun tar nu återkommande kontakt med vårdnadshavare med kort tid i Sverige med barn i åldern tre till fem år för att informera om förskola och erbjuda plats.

Öppna förskolan i området har identifierats som en viktig aktör för det uppsökande arbetet. Den öppna förskolan ger barn 0–6 år möjlighet till

[3] Detta framkommer i utbildningsenhetens kvalitetssamtal med huvudman.

gruppverksamhet tillsammans med föräldrar, och erbjuder också stöd i föräldraskapet. Öppna förskolan i Fisksätra drivs som en integrerad del av familjecentralen, och har ett uppdrag att skapa långsiktig samverkan och sammanhållet arbetssätt med övriga aktörer på familjecentralen. I kommunens nya avtal med öppna förskolan får öppna förskolan ansvar för det lokala arbetet med att öka andelen barn i förskolan från och med juli 2026.

Utbildningsenheten arbetar också för att öka deltagandet i fritidshem i kommunen. Under 2025 genomfördes en genomlysning av frågan och en forskare tog fram ett metodstöd för skolorna i Nacka för att öka deltagandet i fritidshem. Ett metodstöd för språkstärkande arbete i fritidshemmet har tidigare tagits fram i samverkan med en forskare.[4] Vikten av fritidshem kommer att fortsätta lyftas i samverkan med lokala aktörer i Fisksätra.

1.9. Hembesöksprogram, familjelots och samverkan med vårdcentralen

Det framgångsrika arbetet med det utökade hembesöksprogrammet för föräldrar med sitt första barn i Sverige fortsätter. Tillsammans når föräldrarådgivare och BVC-sköterska i princip samtliga i målgruppen.

Under 2025 anställdes en familjelots med interkulturell kompetens på Bryggan råd och stöd för att arbeta uppsökande för att nå fler utrikes födda föräldrar med kunskap om det stöd som erbjuds på familjecentralen. Familjelotsen arbetar uppsökande och träffar föräldrar genom bland annat öppna förskolan och besök i kyrkan, skolan och komvux. Föräldrar får individuellt stöd och blir även lotsade vidare till andra verksamheter inom kommunen och andra myndigheter.

Samverkan mellan kommunens arbets- och etableringsenhet och Fisksätra vårdcentral fortsätter vilket innebär att fler får del av exempelvis förrehabiliterande insatser via kommunen och kommer därmed ett steg närmare egen försörjning.

I februari 2026 arrangerades en lokal seniordag i Fisksätra centrum av kommunen i samverkan med vårdcentralen och Röda Korset. Syftet var att nå ut med kunskap om vilket stöd det finns för äldre och deras anhöriga.

1.10. Samverkan i området stärks

Samverkan mellan kommunens olika verksamheter, mellan kommunen och civilsamhället, Stena fastigheter, områdespolisen och mellan lokala aktörer i området har stärkts sedan Framgång Fisksätra startade 2022.

Sedan sommaren 2025 arbetar de lokala aktörerna med att samordna sommarlovsaktiviteter för barn och unga för att säkerställa att det finns aktiviteter för olika åldersgrupper och att de ska vara jämnt fördelade över hela sommarlovet.

[4] Metodstöd för ökat deltagande i fritidshem | Nacka kommun

Fisksätraakademins nätverk är stort och nya aktörer i området bjuds in för att de ska få tillgång till kontakter, information och nätverk. Genom Fisksätraakademin, samordnaren för samverkan med civilsamhället och strategen för Framgång Fisksätra och förmedlas kontakter kontinuerligt, vilket skapar nya samarbeten och kunskapsutbyte mellan de olika verksamheterna och föreningarna i området.

Idrottsklivet, som är Riksidrottsförbundets satsning på att få fler barn och unga att delta i föreningsdriven idrott, är ytterligare en viktig samarbetspartner. De bidrar till samordning och samverkan mellan föreningar, med andra delar av civilsamhället, med de boende och med kommunen.

1.11. Projekt för ungdomar och unga vuxna

Under 2025 genomförde Fisksätra folkets hus förening projektet *The Bridge* för ungdomar och unga vuxna. Projektet kommer fortsätta och utvecklas under 2026. Projektet syftar till att stärka ungdomarnas självkänsla och framtidstro och minska risken att de söker sig till destruktiva miljöer. Programmet innehåller bland annat samarbetsövningar, föreläsningar med inbjudna förebilder och samtal om värderingar och problemlösning. Under 2025 genomfördes projektet för två olika åldersgrupper, 16–22 år respektive 10–15 år. Projektet visade på mycket goda resultat när det gäller de 47 deltagarnas utveckling av självkänsla, psykiska hälsa, sociala relationer och framtidstro.

Under 2026 genomförs projektet *Vi Behövs!*, ett krisberedskapsprojekt för unga vuxna i åldrarna 16–24 år. Projektet är en utbildning i krisberedskap som syftar till att öka viljan att delta som en resurs vid kris i sitt lokalsamhälle. Utbildningen ger kunskap om och verktyg i personligt ledarskap, grupprocesser, demokrati och krisberedskap. Projektet är ett samarbete mellan Stiftelsen Fryshuset, Myndigheten för civilt försvar och Myndigheten för psykologiskt försvar. I Fisksätra samverkar Fryshuset med lokala aktörer och med kommunen för att öka den lokala förankringen och deltagarnas kunskap om det lokala arbetet med krisberedskap.

2. Prioriterade utvecklingsområden för det kommande arbetet

I detta avsnitt beskrivs prioriterade utvecklingsområden för det fortsatta arbetet för Framgång Fisksätra. Dessa har uppmärksammats på olika sätt, genom erfarenheter från tidigare arbete, statistik på områdesnivå, analyser, forskning, samverkan och dialog med respektive process i kommunen samt med lokala aktörer. I kapitel 3 och 4 finns kunskapsunderlag och statistik som är en del av det underlag som de identifierade utvecklingsområdena baseras på.

Intentionerna i programmet Framgång Fisksätra från 2022 är utgångspunkten även för det fortsatta arbetet med Fisksätras utveckling. Målsättningen är att Fisksätra ska vara ett tryggt, trivsamt och attraktivt område. Tack vare satsningen på Framgång Fisksätra fördjupas kommunens kunskap om utmaningarna på olika områden och utvecklingsbehovet av insatser och arbetssätt blir tydligare.

Viktiga utgångspunkter i programmet för det kommande arbetet är:

- Målen med satsningen är bland annat att fler vuxna börjar arbeta och studera och att fler får del av kommunens insatser för en bättre hälsa och stöd i sitt föräldraskap. Barn och ungdomar i Fisksätra ska ha goda möjligheter att utvecklas, ha en trygg och meningsfull fritid och få goda skolresultat. Fisksätra ska vara ett rent, snyggt och trivsamt område där de som bor, verkar och vistas känner sig trygga.
- Ett viktigt fokus är att arbeta med värderingar och att få in barn och unga på rätt väg från början, att stärka deras moraliska kompass att ”göra rätt”.
- De som bor och verkar i Fisksätra ska vara delaktiga och drivande i förändringen. Alla aktörer – civilsamhället, fastighetsägare, näringsliv och de boende behövs för att skapa en hållbar positiv förändring.
- Arbetet ska ske metodiskt, strukturerat och evidensbaserat, tålmodigt och med ett långsiktigt perspektiv. Framgångsrikt förändringsarbete tar tid.

De prioriterade utvecklingsområden som uppmärksammats under arbetets gång kan delas upp i fyra övergripande delområden. Att satsa på en långsiktig och uthållig utveckling inom respektive delområde kommer innebära att kommunen, tillsammans med övriga aktörer i området, kommer att nå målen med Framgång Fisksätra. De fyra områdena för det prioriterade utvecklingsarbetet är:

- Fler i arbete, högre utbildning och bättre hälsa
- Förbättra barns och ungas uppväxtvillkor
- Ett tryggt och attraktivt Fisksätra
- Öka samhällstilliten

2.1. Fler i arbete, högre utbildning och bättre hälsa

I kapitel 3 konstateras att livsvillkoren har förbättrats i Fisksätra: förvärvsfrekvensen ökar, ohälsotalet minskar och utbildningsnivån ökar. Ytterligare åtgärder behövs för att trenden ska fortsätta.

Kunskapen hos Fisksätraborna behöver bli bättre när det gäller vilket stöd och vilka insatser kommunen och andra offentliga aktörer kan erbjuda. För att fler ska få del av kunskap, vägledning och stöd behöver kommunen arbeta uppsökande på plats i Fisksätra.

Det finns goda exempel från andra kommuner att inspireras av. En nyckel för att lyckas nå ut till de boende i ett socioekonomiskt utsatt område är samverkan med fastighetsbolag och civilsamhälle.

2.1.1. Fler i arbete och utbildning

Om förvärvsfrekvensen ökar leder det till högre inkomster för hushållen vilket förbättrar livsvillkoren för barn och vuxna. Med en högre utbildningsnivå ökar chanserna att få ett arbete. Att fler ungdomar och unga vuxna får en gymnasieexamen och studerar vidare är en prioriterad fråga. Se även avsnitt 2.2.2.

- För att nå fler med information om utbildning och arbetsmarknadsinsatser behöver kommunen jobba mer uppsökande. För att lyckas behövs interkulturell kompetens samt att kommunen arbetar långsiktigt med relationer och förtroende i området. För unga vuxna behöver arbetssätt och information anpassas till målgruppen.
- Det uppsökande arbetet behöver utvecklas för att nå fler ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Vårdnadshavare i Fisksätra har generellt sett inte samma kunskap om de insatser som kommunen erbjuder som föräldrar i övriga Nacka.
- Fler lokala arbetsplatser i området behövs av flera skäl. Lokala företag kan bidra med bland annat prao- och praktikplatser och sponsring av föreningar. De bidrar också till att arbete framträder som norm och i att företagande och utveckling är en del av platsens identitet.

2.1.2. Bättre hälsa

Ohälsotalet har minskat över tid i Fisksätra, men är fortfarande högt. Ohälsa är ett hinder för att bli egenförsörjande. Nedan beskrivs några viktiga frågor att arbeta vidare med:

- En viktig förutsättning för att förbättra hälsan i Fisksätra är att det finns både en vårdcentral och en familjecentral i området med kunskap om de boendes förutsättningar. Det innebär också att vården är mer lättillgänglig.
- Samverkan med bland annat vårdcentralen, Stena fastigheter och civilsamhället behövs för att inventera behovet av stöd, vård och insatser och hur detta ska komma Fisksätraborna till del i större utsträckning.

- Fortsätta samverkan med vårdcentralen när det gäller uppsökande insatser för att öka förtroendet för verksamheterna hos gemensamma målgrupper.
- Samverkan mellan kommunen och Fisksätra vårdcentral har visat goda resultat när det gäller att få fler som tidigare varit sjukskrivna att delta i kommunala insatser för att komma steget närmare studier eller arbete. Det är viktigt att detta arbetssätt fortsätter att utvecklas.

2.2. Förbättra barns och ungas uppväxtvillkor

För att förbättra barns och ungas uppväxtvillkor behövs bland annat förstärkt föräldraskapsstöd och tidigt samordnat stöd till familjer med särskilda behov. Andelen barn och unga i förskola och fritidshem bör öka för att ge bättre förutsättningar för lärande och utveckling och meningsfull fritid. Dessutom behövs trygga platser och närvarande trygga vuxna bland barn under deras fritid, efter skolan, på helger och på skollov. Följande utvecklingsfrågor har identifierats:

2.2.1. Säkerställa tidigt och samordnat stöd till barn och föräldrar

- Barn och föräldrar med särskilda behov behöver få del av tidiga insatser från socialtjänsten och sjukvården. Det finns forskningsbaserade program för att tidigt uppmärksamma behov hos barn och föräldrar och som innebär strukturerad samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC.[5]
- Idag omfattar det utökade hembesöksprogrammet enbart föräldrar som får sitt första barn i Sverige. Genom det utökade hembesöksprogrammet når socialtjänsten (Bryggan råd och stöd) och barnavårdscentralen i princip samtliga föräldrar i målgruppen. Att utöka hembesöksprogrammet ytterligare skulle innebära att fler föräldrar i Fisksätra får del av ett forskningsbaserat och framgångsrikt program. Detta förutsätter en dialog med regionen.

2.2.2. Förbättra barns språkkunskaper och möjligheter att lyckas i skolan

Att lyckas i skolan är en av de viktigaste faktorerna för att i vuxen ålder klara sin egen försörjning. Ytterligare satsningar behöver göras för att barn och ungdomar bosatta i Fisksätra ska lyckas i skolan i högre grad. En väl fungerande skola i Fisksätra är en viktig grundförutsättning, likaväl som att skolorna satsar på språkutveckling. Barn som har gått i förskolan har bättre förutsättningar att klara skolan och är särskilt viktigt i socioekonomiskt utsatta områden där en hög andel barn har utländsk bakgrund. Likaså stärker deltagande i fritidshem barnens språkkunskaper och sociala färdigheter, vilket i sin tur leder till bättre skolresultat. För att förbättra resultaten i skolan behöver kommunen bland annat:

- Fortsätta det aktiva arbetet med att öka inskrivningen i förskolan och få fler föräldrar med små barn att komma till öppna förskolan.

[5] Ett exempel är Backa Barnet

- Utveckla arbetet med att främja närvaron hos barn i förskola och uppföljningen av den faktiska närvaron.[6]
- Fortsätta arbeta med att öka deltagandet i fritidshem. För barn som bor i Fisksätra är andelen i fritidshem 69 procent jämfört med 95 procent i hela Nacka.
- Utveckla språkfrämjande arbete i samverkan med bibliotek, skola och förskolor i området.

2.2.3. Stoppa insocialisering av barn i kriminella nätverk

Enligt lokalpolisområdet i Nacka är en av de viktigaste frågorna i Fisksätra att motverka att barn insocialiseras i kriminella nätverk. Det är viktigt att analysera hur denna process kan se ut och utveckla den lokala samverkan för att motverka detta. Följande åtgärder kan stärka arbetet:

- Öka andelen elever i mellanstadiet som deltar i organiserad fritidsverksamhet. Skolornas öppna fritidsverksamhet för 10–12-åringar (ofta kallad fritidsklubb) har generellt ett lägre deltagande än vad fritidshemmet har.[7] Det är vanligare att barn som bor i Fisksätra inte går hem efter skolan utan i stället uppehåller sig på offentliga platser, bland annat på biblioteket och i centrum. Därför bör det övervägas att införa en ny form av organiserad fritidsverksamhet i Fisksätra för barn i den aktuella åldersgruppen. Dialog förs för närvarande mellan verksamheterna i kommunen kring olika alternativ.
- Öka andelen elever som deltar i fritidshem. (se även 2.2.2.)
- Öka närvaron av vuxna på eftermiddagar och helger och sommarlov i området och i centrum - genom exempelvis Ungdomsteamet eller trygghetsvärdar.
- Sommarlovsöppet på fritidsgården: I Fisksätra är många barn och unga hemma hela sommarlovet då risken för att insocialiseras in i normbrytande beteende kriminalitet är extra stor. Därför är det viktigt med trygga platser och trygga vuxna i barnens närhet under sommaren. Under projektet Framgång Fisksätra (2022–2024) höll fritidsgården öppet under hela sommarlovet och finansierades då av projektmedel från Framgång Fisksätra. För att sommarlovsöppet på fritidsgården ska kunna återupptas behöver finansieringen ske via fritidsnämnden.

2.3. Ett tryggt och attraktivt Fisksätra

I kapitel 3 framkommer att tryggheten har ökat generellt i Fisksätra och att den grova brottsligheten minskat. Tryggheten är dock fortsatt lägre i Fisksätra än i övriga Nacka och problem med kriminalitet kopplat till narkotikaförsäljning finns fortfarande kvar även om den inte är lika synlig. Inom fokusområdet Ett tryggt

[6] Barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden har generellt en lägre närvaro i förskolan jämfört med barn i andra områden, vilket gäller även för Fisksätra. Det kan bland annat bero på skillnader i vårdnadshavarnas kunskap om vad förskolan är och kan erbjuda barnen, förtroende för verksamheten och kulturella skillnader i synen på barnuppfostran, pedagogik och utbildning.

och trivsamt Fisksätra har följande delområden identifierats som särskilt viktiga att satsa på:

2.3.1. Öka tryggheten utomhus och trygga mötesplatser i området

- Fortsätta arbetet med att få bort otrygga platser, störande ungdomshäng och narkotikaförsäljning från området. Samverkan sker i bland annat Trygg och Säker Fisksätra/Saltsjöbaden, med polisen och Stena fastigheter. Veckovisa avstämningsmöten med ”goda krafter” är viktiga för att få uppdaterade lägesbilder och samordnade insatser.
- Minska nedskräpningen – dialog sker med Stena fastigheter och NVOA kring prioriterade frågor och samverkan.
- Stoppa obehörig trafik i bostadsområdet. I samverkansgruppen Trygg och säker Fisksätra/Saltsjöbaden har problemet med obehörig trafik på Fisksätra allé uppmärksammats. Arbete pågår för att undersöka problemets omfattning och identifiera lösningar.
- Ytorna vid Fisksätra idrottsplats, Villa Kaprifol, badbrygga och området på Fisksätra Holme kommer att utvecklas för ökad trygghet, tillgänglighet, möten och rekreation.
- I ett utsatt område är det särskilt viktigt med trygga mötesplatser. I arbetet med Framgång Fisksätra har det uppmärksammats behov av fler mötesplatser för vuxna och för familjer.[8] Det behövs dock mer kunskap om vilka behov som finns i området.
- Fisksätra Kulturhus är för närvarande inhyrt i tillfälliga lokaler intill Fisksätra centrum. Inom kort kommer en förstudie att påbörjas för att undersöka om Villa Kaprifol, med en tillbyggnad, kan bli en ny permanent plats för Fisksätra kulturhus.
- Fler arbetsplatser behövs. Det kan påverka andelen i arbete (se 2.1.1.) men har även betydelse för servicen i området. Fler arbetsplatser innebär att fler handlar i centrum och äter lunch på de lokala restaurangerna vilket i sin tur bidrar till ett ökat kundunderlag för de lokala näringsidkarna. På så sätt förbättras förutsättningarna för att ska kunna fortsätta med sin verksamhet.

2.3.2. Utveckla samverkan med polisen

- För att ytterligare stärka samverkan kring otrygghet och brottslighet i området har polisen tagit initiativ till ett nytt samverkansforum för lokalt förankrade representanter för verksamheterna i Fisksätra. Forumet startar upp hösten 2026.
- Polisen har anställt fler områdespoliser i lokalpolisområdet vilket innebär att det finns mer resurser till det förebyggande arbetet. Genom ökad

[8] Ett exempel på en uppskattad mötesplats för familjer är Familjerummet i Sollentuna kommun

dialog mellan kommunen och områdespolisen kan det relationsbyggande och tillitsskapande arbetet lättare samordnas vid behov.

- Idag finns en övergripande överenskommelse mellan kommunen och lokalpolisområdet. För att konkretisera och formalisera samverkan inom ramen för Framgång Fisksätra behövs sannolikt en särskild överenskommelse.
- Sociala insatsgrupper (SIG) och SSPF (Skola Socialtjänst Polis Fritid) är båda viktiga arbetssätt för att förebygga att barn och unga begår brott och verksamheterna har vuxit sedan starten 2017. Arbetet är framgångsrikt och behöver fortsätta att utvecklas i samverkan med polisen.
- Avhopparverksamheten är en annan viktig verksamhet som bygger på samverkan mellan kommun och polis.

2.4. Öka samhällstilliten

En hög andel med utländsk bakgrund och etniskt heterogen befolkning ställer krav på myndigheter att utveckla interkulturell kompetens och dialogen med de boende. Det gäller alla myndigheter men i synnerhet för socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård och polisen. Otrygghet, förekomst av kriminellt tongivande personer eller nätverk kan leda till att boende av rädsla inte anmäler brott eller deltar i rättsprocesser. I Fisksätra förekommer denna typ av tystnadskultur och ses som ett problem för polisen även om det på senare år har förändrats till det bättre.

- Arbetet med uppsökande arbete och lokal närvaro är avgörande för att öka samhällstilliten och behöver utvecklas inom flera av kommunens verksamheter.
- Samverkan med civilsamhället och Stena fastigheter är en nyckel för att nå ut till de boende. Även här finns goda exempel att ta del av från andra kommuner.[9]
- Kommunvägledning och socialtjänstvägledning i Fisksätra. Sedan i maj 2026 finns en kommunvägledare på plats en gång i veckan på Fisksätra bibliotek för att nå de Fisksätrabor som inte annars får kommunvägledning. En liknande vägledningsfunktion i Fisksätra med fokus på socialtjänstens stöd och insatser kan bidra till att fler Fisksätra får rätt kunskap och stöd.
- Öka Fisksätrabornas delaktighet. För att kunna fatta beslut som leder till kostnadseffektiva och målgruppsanpassade verksamheter behöver Fisksätrabornas olika perspektiv tas in via dialog när det finns ett sådant behov.[10]

[9] Ett exempel är Dialogsocionomer, ett arbetssätt som används Jäva stadsdelsförvaltning och i Malmö.
[10]Det finns goda exempel att ta del av, bland annat från Östberga som tidigare var ett utsatt område och som använt sig av medborgardialog. SKR har ett nyligen framtaget metodstöd för Medborgardialog i komplexa samhällsfrågor, SKR 2025

2.5. Fortsatt strategiskt, forskningsbaserat och långsiktigt arbete

Arbetet ska fortsatt vara grundat i aktuell forskning. Omvärldsbevakning av goda exempel från andra kommuner och verksamheter kommer att vara viktigt även i det kommande arbetet. Ett framgångsrikt arbete förutsätter stärkt samverkan både inom kommunen och med de lokala aktörerna. Det förutsätter också att dialogen med Fisksätraborna utvecklas.

Ytterligare en viktig förutsättning för att arbeta framgångsrikt inom Framgång Fisksätra är att öka kunskapen både på ledningsnivå och på medarbetarnivå i kommunen om de unika förutsättningarna i Fisksätra. Detta är ett utvecklingsområde som strateg och styrgrupp för Framgång Fisksätra behöver arbeta långsiktigt med. Analys av den egna verksamhetens utvecklingsområden i Fisksätra behöver ske kontinuerligt inom ramen för respektive nämnd. I arbetet kan strategen för Framgång Fisksätra vara en resurs vid behov.

Finansiering av satsningar och utveckling i området i Fisksätra är i första hand en fråga för ansvarig nämnd. Vissa mindre pilotprojekt kan initieras av strategen eller styrgruppen och finansieras av särskilt avsatta medel för Framgång Fisksätra. Detta förutsätter att det tas över av ordinarie verksamhet om projektet visar goda resultat.

Strategen för Framgång Fisksätra kommer att fortsätta arbeta aktivt med att lyfta utmaningar, perspektiv och behov som uppmärksammas i Fisksätra och vara en resurs för verksamheterna för att arbeta med att ta fram en metod för uppföljning och lyfta goda exempel för att prova nya arbetssätt. Strategen finns också som en resurs när det gäller utveckling av verksamhetsöverskridande utvecklingsfrågor och dialog med lokala verksamheter och de boende.

3. Utvecklingen i Fisksätra

3.1. Socioekonomiska förhållanden

Fisksätra har under senare år utvecklas i positiv riktning, med högre sysselsättning, högre medianinkomst, lägre andel med låg utbildning och lägre ohälsotal. Trots den positiva trenden är de socioekonomiska utmaningarna fortfarande stora. Riktade insatser krävs för den positiva utvecklingen ska fortsätta och leda till stabila socioekonomiska förhållanden på sikt.

Med hjälp av forskning och goda exempel från andra kommuner har ett antal indikatorer tagits fram för att redovisa och följa den socioekonomiska utvecklingen på årsbasis. I tabell 1 redovisas dessa. Statistiken för Fisksätra redovisas för NYKO 300, vilket omfattar centrala Fisksätra och motsvarar det område som polisen klassat som utsatt område (se bilaga 1).

Tabell 1. Socioekonomiska indikatorer Fisksätra (NYKO 300) och Nacka kommun

År	2010	2015	2020	2024	2025
Hälsa och utbildning					
Ohälsotal	**32,4**	**28**	**23,6**	**21,5**	
i Nacka kommun	16,8	15,5	12,1	11,3	
Låg utbildning %	**25**	**23**	**22**	**20**	
i Nacka kommun	15	13	13	11	
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram			**84**		**71**
i Nacka			93		93
Andel elever som slutfört gymnasieskolan med gymnasieexamen inom 3 år			**56**		**49**
i Nacka kommun			85		89
Arbete och inkomst					
Förvärvsfrekvens %		**65**	**67**	**70**	
i Nacka kommun		83	82	84	
Antal UVAS			**166**	**152**	
i Nacka kommun			1 117	1 200	
Andel UVAS			**14,3**	**12,6**	
i Nacka kommun			6,8	7,2	
Medianinkomst (förvärvsinkomst), tkr		**190,3**	**228,3**	**309,1**	
I Nacka kommun		325,0	377,6	499,9	
Andel personer som ingår i hushåll med låg ekonomisk standard, %		**28,9**	**26,6**		**28**
i Nacka kommun		7,6	7,5		6,5

Källa: SCB

3.1.1. Demografi

I centrala Fisksätra bor det cirka 6 800 personer varav 1 800 barn och 850 personer som är 65 år eller äldre. År 2025 hade 84 procent av befolkningen utländsk bakgrund. Andelen ensamstående hushåll med barn var 19 procent 2025.

Totalt flyttar cirka 1 800 personer in och ut från Fisksätra varje år. Under de senaste fem åren har det i genomsnitt skett 270 kontraktsbyten per år i Stena fastigheters ursprungliga bestånd[11] vilket motsvarar cirka 10 procent av lägenheterna. Generellt tenderar områden med hyreslägenheter att ha en högre omflyttning jämfört med områden med bostads- eller äganderätter.

3.1.2. Hälsa och utbildning

Ohälsotalet i Fisksätra har sjunkit betydligt mellan 2010 och 2024, från 32,4 till 21, vilket följer en nationell trend med sjunkande ohälsotal. För kvinnor Fisksätra är ohälsotalet högre än för män, särskilt bland kvinnor i åldersgruppen 55–65 år.

Andelen med låg utbildningsnivå i området har minskat från 25 procent 2010 till 20 procent 2024[12].

3.1.2.1. Grundskola och gymnasium

I centrala Fisksätra bor det 870 barn som går i grundskolan i olika delar av Nacka.

Enligt statistiken i tabell 1 har andelen elever som bor i Fisksätra och blir behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram minskat mellan 2020 och 2025. En minskning har även skett mellan åren när det gäller andelen gymnasieelever som slutfört gymnasieskolan med gymnasieexamen inom 3 år. De presenterade sifforna i tabellen över skolresultaten ska tolkas med viss försiktighet, dels på grund av det låga antalet elever, dels på grund av att sifforna endast är framtagna för två år. Statistiken kan ses om utgångspunkt för att kunna följa trenden över tid

3.1.3. Arbete och ekonomi

Trenden är positiv när det gäller förvärvsfrekvensen som ökat från 65 procent 2015 till 70 procent 2024. Andelen förvärvsarbetande män är 74 procent och andelen kvinnor 66 procent. Likaså har medianinkomsten ökat över tid även om den ligger lägre än för Nacka i generellt. Andelen personer i Fisksätra som ingår i hushåll med låg ekonomisk standard är 29 procent för 2025.

[11] De nybyggda hyres- och bostadsrätterna räknas inte med i detta.
[12] Endast förgymnasial utbildning.

3.1.3.1. UVAS (unga som varken arbetar eller studerar)[13]

Antalet unga mellan 16 och 29 år i Fisksätra som varken arbetar eller studerar var 150 personer år 2024, vilket motsvarar 13 procent av åldersgruppen. Motsvarande andel för hela Nacka är 7 procent.

3.2. Trygghet, brottslighet och tillit

Sedan Fisksätra klassades som utsatt område 2021 har tryggheten i området ökat. Den grova brottsligheten i Fisksätra har minskat och den öppna drogscenen som fanns tidigare är borta. Samtidigt finns det fortsatt en problematik kopplad till våldsbrott, tystnadskultur och narkotikahandel, även om det i dag är mindre synligt och inte längre lika tydligt koncentrerat till området. Otryggheten kopplat till kriminella närverk har minskat men när det gäller ungdomar som stör ordningen utomhus är trenden oklar eftersom olika trygghetsundersökningar visar på olika resultat.

I dialogen mellan polisen och kommunen i december 2025 lyfte lokalpolisen två prioriterade frågor att arbeta med för en positiv utveckling i området - att förebygga insocialisering av barn och unga till kriminella nätverk och att få bort tystnadskulturen genom att öka förtroendet för polisen och kommunen.

3.2.1. Tryggheten bland de boende

Resultaten i Polisens trygghetsundersökning visar att andelen boende som upplever problem såsom ungdomar som stör ordningen, personer som bråkar och slåss utomhus samt öppen droghandel har minskat över tid. Även andelen som uppger att de störs av stökiga grannar eller upplever problem kopplade till bostäder med narkotikamissbrukare har minskat. Enligt kommunens andra trygghetsundersökning[14] upplevs ungdomar som bråkar och stör ordningen ha ökat mellan 2024 och 2025. Däremot visar denna undersökning en tydligt positiv utveckling mellan 2022 och 2025 när det gäller tryggheten generellt i Fisksätra. De upplevda problemen är fortsatt högre i Fisksätra jämfört med hela Nacka kommun.

[13] En person räknas som UVAS om hen är 16–29 år, folkbokförd i Sverige under ett helt kalenderår, inte har arbetat (dvs. inte haft arbetsinkomster över ett prisbasbelopp) och inte har studerat, vilket innebär: inga studiemedel, inte varit registrerad i reguljär utbildning, inte studerat inom SFI över en viss omfattning.
[14] Trygghetsmätning gjord av Stiftelsen Tryggare Sverige

Tabell 1. Tryggheten i Fisksätra* och Nacka 2020–2025[15]

	2020	2022	2023	2024	2025
Otryggt att gå ut på kvällen när det är mörkt	**34**	**37**	**32**	**32**	**29**
i hela Nacka	19	18	14	12	11
Avstått från kollektivtrafik pga otrygghet	**19**	**30**	**33**	**30**	**32**
i hela Nacka	15	22	19	16	18
Problem med nedskräpning	**74**	**68**	**66**	**70**	**62**
i hela Nacka	65	60	54	55	50
Biltrafik på gång- och cykelvägar	**31**	**41**	**31**	**42**	**28**
i hela Nacka	12	12	10	12	11
Berusade personer stör ordningen	**27**	**37**	**20**	**30**	**22**
i hela Nacka	11	14	10	10	10
Öppen droghandel	**30**	**34**	**27**	**31**	**24**
i hela Nacka	10	12	11	10	10
Folk som bråkar och slåss utomhus	**34**	**38**	**28**	**28**	**27**
i hela Nacka	11	11	7	7	7
Ungdomar som stör ordningen	**55**	**51**	**41**	**55**	**44**
i hela Nacka	35	34	32	32	32
Kriminella gäng		**45**	**24**	**41**	**30**
i hela Nacka	35	34	32	32	32
Störd av stökiga grannar	**31**	**36**	**20**	**36**	**24**
i hela Nacka	13	13	11	11	11
Bostäder med narkotikamissbrukare	**30**	**26**	**19**	**31**	**20**
i hela Nacka	9	10	8	8	7

Källa: Polisens trygghetsmätning i Stockholms län

I det brottsförebyggande forumet Trygg och Säker Saltsjöbaden/Fisksätra har bland annat nedskräpning och obehörig biltrafik på gång- och cykelvägar lyfts som problematiskt i området. Det senare gäller framför allt på Fisksätra allé och har uppfattats som ett problem för trivseln och tryggheten.

3.2.2. En minskning av grova brott och öppen narkotikahandel

Enligt Polisen har antalet grova brott minskat i Fisksätra sedan det blev klassat som utsatt område första gången i december 2021. I januari 2024 bedömde Polisen att den öppna drogscenen i Fisksätra var borta. Inställningen till polisen har förbättrats och det finns en större öppenhet och vilja att prata med dem. Idag ses det inte som något problem i området att prata med eller bli sedd tillsammans med poliser. Misshandel utomhus och ungdomsgäng i centrum är inte längre ett stort problem. Däremot kvarstår problematiken med lokalt kriminellt nätverk kopplat till försäljning av narkotika och rekrytering av unga. Brottsligheten kopplat till narkotikaförsäljning är dock inte lika kopplat till centrum och inte heller lika synlig i området.

För att följa utvecklingen av brottsligheten i Fisksätra redovisas ett urval av anmälda brott inom olika brottskategorier.[16] I tabell 2 kan det bland annat

[15] År 2021 genomfördes inte Polisens trygghetsundersökning i Nacka

[16] Brott som begås men inte anmäls inte ingår i den redovisade statistiken. Det innebär också att det är både brott som leder till fällande eller friande dom som ingår i statistiken samt ärenden där förundersökningen läggs ner. Förändringar

konstateras att antalet anmälda narkotikabrott och misshandelsbrott ökat under perioden. Att anmälningarna av narkotikabrott har ökat indikerar att det fortfarande finns en narkotikaproblematik i området. Majoriteten av narkotikabrotten är innehav och bruk av narkotika. Överlåtelse av narkotika har minskat. Ökningen av de anmälda brotten för innehav av narkotika har sannolikt att göra med att polisen jobbat mer aktivt på plats i Fisksätra.

När det gäller misshandelsbrott är en knapp femtedel av de anmälda misshandelsbrotten utomhus och övriga inomhus, varav de flesta handlar om våld i nära relation eller misshandel mot barn. De misshandelsbrott som avser våld i nära relation räknas även in i kategorin våld i parrelation i tabellen nedan.

Antalet anmälda bedrägeribrott har gått upp stadigt, vilket överensstämmer med trenden i övriga Nacka och på nationell nivå[17]. Antalet anmälda klotterbrott har ökat markant. Orsakerna till detta är inte klarlagda. Under perioden har det anmälts tre skjutningar (2024 och 2025) och två blåljussabotage (2022 och 2024).

Tabell 2. Anmälda brott i Fisksätra 2022–2025*

Brottskategori	2022	2023	2024	2025
Misshandel	**96**	**91**	**77**	**105**
- varav grov misshandel	6	5	6	2
Narkotikabrott	**111**	**150**	**137**	**170**
Inbrott	**23**	**45**	**23**	**13**
Tillgreppsbrott (exkl inbrott)	**104**	**118**	**89**	**87**
Skadegörelse (exkl klotter)	**46**	**44**	**36**	**52**
Klotter	**74**	**79**	**44**	**179**
Rån	**6**	**2**	**2**	**3**
Våld i parrelation	**42**	**77**	**39**	**51**
Bedrägerier	**57**	**70**	**74**	**100**
Hot	**37**	**61**	**56**	**56**
Vapenbrott	**5**	**8**	**8**	**6**
Övergrepp i rättssak	**2**	**6**	**1**	**9**
Anlagda bränder (ingår i skadegörelse)	**1**	**11**	**3**	**6**
Olaga intrång	**3**	**4**	**5**	**1**
Totalt antal polisanmälda brott i Fisksätra	**883**	**1009**	**908**	**1161**

Källa: Polisen

*Antalet anmäla brott redovisas för hela Fisksätra, dvs RegSO Fisksätra.

3.2.3. Rekrytering av barn till kriminella nätverk

Som tidigare nämnts har polisen lyft frågan om att stoppa rekryteringen av barn till kriminella gäng som en prioriterad fråga. Antalet barn som rekryteras till

över tid kan därför orsakas både av faktiska ökningar eller minskningar av brottsligheten, förändringar i anmälningsbenägenheten eller en kombination av de båda. Generellt brukar anmälningsbenägenheten vara lägre i utsatta områden där en tystnadskultur råder.

[17] Lägesbild kring brott och trygghet i Nacka kommun 2025–2027, KFKS-2025-00723

kriminalitet har ökat på nationell nivå under senare år[18] och ställer krav på ett samordnat arbete inom kommunen och på samverkan med bland annat polisen men även med övriga aktörer i området.

I programmet Framgång Fisksätra[19] betonas arbetet med att arbeta med värderingar och att få in barn och unga på rätt väg från början, att stärka deras moraliska kompass att ”göra rätt”. För att lyckas behöver föräldrarnas ansvar tydliggöras och stärkas samtidigt som skola, föreningar och andra aktörer behöver sända samma signaler. Forskningen visar att det proaktivt brottsförebyggande arbetet behöver stärkas för att minska risken för att barn och unga hamnar i kriminalitet.[20] Det handlar om att säkerställa att barn och unga möter tydliga normer, positiva förebilder och trygga vuxna i sin vardag - i hemmet, i förskolan, skolan och i sina fritidsverksamheter.

3.3. Samhällstillit och förtroende för kommunen

Förtroendet för både Polisen och kommunen har ökat under den senaste femårsperioden. Den minskade brottsligheten och den ökade tryggheten märks i området. Det gör också att områdespolisen kan fokusera mer på relationsskapande åtgärder och dialog med de boende för att öka förtroendet ytterligare. Kommunens närvaro i området har också ökat, vilket kan ha bidragit till det ökade förtroendet för kommunen.

Tabell 3. Förtroende för polisen och kommunen i Fisksätra 2020–2025

	2020	2022	2023	2024	2025
Polisen bryr sig om de problem som finns	**62**	**64**	**66**	**68**	**79**
i hela Nacka	49	48	50	50	57
Kommunen bryr sig om de problem som finns	**49**	**46**	**56**	**54**	**59**
i hela Nacka	46	44	45	46	50

Källa: Polisens trygghetsmätning i Stockholms län

Lokalpolisen har i dialog med kommunen lyft att tystnadskulturen fortfarande är ett hinder för polisens arbete i området. För att bryta tystnadskulturen behöver i första hand polisen men även kommunen fortsätta arbeta för ett ökat förtroende i området.

3.3.1. Brist på tillit till socialtjänsten bland barn och föräldrar

I samtal med socialtjänsten och verksamheter i Fisksätra i området har svårigheten att få kontakt med föräldrar uppmärksammats, vilket bland annat kopplas till bristen på tillit. De bakomliggande faktorerna som beskrivs är bland annat språksvårigheter, brist på kunskap om hur systemet fungerar, tidigare negativa erfarenheter och hur bemötandet från myndigheter upplevs.

[18] Barn och unga i kriminella nätverk En studie av inträde, brott, villkor och utträde, Rapport 2023:13

[19]

[20]ESO

Misstron mot myndigheter, rättsväsendet och till exempel socialtjänsten bland människor som lever i utsatthet i Sverige har funnits under en längre tid. Under den så kallade LVU-kampanjen 2022 spreds en stor mängd desinformation om socialtjänstens arbete med barn och familjer vilket förstärkte misstron mot socialtjänsten.

3.3.2. Valdeltagandet i Fisksätra

Ett annat sätt att mäta samhällstilliten är valdeltagandet. I Fisksätra finns fyra valdistrikt, varav två omfattar flerbostadshusen i Centrala Fisksätra - Fisksätra Norra och Fisksätra Östra. Valdistrikten Fisksätra Västra och Fisksätra Södra omfattar även de kringliggande bostadsområdena. I Fisksätra Norra är valdeltagandet lägst i kommunen, cirka 30 procent lägre än Nacka som helhet. År 2022 gick valdeltagandet ner generellt i landet och minskningen var störst i områden med socioekonomiska utmaningar. I Nacka kommun var minskningen störst i valdistriktet Fisksätra Norra. Valdeltagandet i kommunalvalet var då 47,6 procent.

Tabell 4. Valdeltagande i kommunalvalet 2018 och 2022

År	Fisksätra Västra	Fisksätra Östra	Fisksätra Södra	Fisksätra Norra	Nacka
2018	64,7	59,8	70,1	56,2	86,4
2022	58,5	53,5	64,2	47,6	83,7

Källa: Valmyndigheten

4. Näringsliv och civilsamhälle

I Fisksätra är den service som finns på plats genom de lokala handlarna en mycket betydelsefull för ett tryggt, attraktivt och trivsamt Fisksätra. Likaså spelar civilsamhället en central roll för gemenskap, trygghet och delaktighet.

4.1. Näringslivet i Fisksätra

4.1.1. Näringslivets roll

Näringslivet är viktigt i utsatta områden eftersom det skapar jobb, stärker ekonomin och ger människor bättre framtidsmöjligheter. Företag bidrar också till ökad trygghet, gemenskap och service, samtidigt som de kan inspirera till entreprenörskap. Ett starkt näringsliv kan därför hjälpa till att bryta social utsatthet och driva positiv utveckling i området.

4.1.2. Näringslivets sammansättning

Fisksätras näringsliv kan, utöver fastighetsbolagen, delas in i tre kategorier, med skilda förutsättningar och karaktär:

1. Serviceutbudet i Fisksätra centrum
2. Marina verksamheter och kontorshyresgäster i Saltsjö Pir
3. Småföretagare med hemmet och tjänstefordonet som bas, exempelvis hantverkare, taxifirmor, konsulter och liknande, såväl i flerbostadshusen som radhusområdena

I Fisksätra finns 563 registrerade arbetsställen, inklusive egenföretagare och kommunala verksamheter. Det finns 19 arbetsplatser med minst tio anställda, varav 12 är kommunala och 7 privata. De senare är fördelade på tre företag inom transport, två inom fastighet/skötsel/uthyrning samt en vardera inom handel och bygg. Näringslivets sammansättning innebär att det finns få lokala företag med kapacitet att bidra med praoplats, föreningssponsring och liknande.

651 personer arbetar på privata företag i Fisksätra, varav 384 personer utanför vård/omsorg. Fördelningen av anställda på privata arbetsplatser redovisas nedan per bransch:

Tabell 5. Antalet anställda per bransch

Bransch	Antal anställda
Vård och omsorg	183
Transport mm	106
Utbildning	84
Fastighet/skötsel/uthyrning	76
Handel	73
Bygg	61
Juridik/ekonomi/IT mm	25
Tillverkning	22
Kultur/fritid	13
Restaurang	8

4.1.3. Arbetsplatskvot

Arbetsplatskvot är ett mått på hur självförsörjande en plats är med arbetstillfällen, eller hur balansen på den lokala arbetsmarknaden ser ut. Måttet får man genom att dividera antalet invånare i åldern 20–64 år med antalet sysselsatta på lokala arbetsställen. Med Nackas ca 65 000 invånare i arbetsför ålder och ca 38 000 arbetstillfällen i kommunen blir Nackas arbetsplatskvot ca 0,6.

Av Nackas 16 RegSO-områden har Fisksätra den lägsta arbetsplatskvoten. Detsamma gäller om offentlig sektor och välfärdsbranscherna exkluderas.

Resultatet är att arbetsplatser och arbete är mindre närvarande på platsen och i vardagen i Fisksätra jämfört med alla andra kommundelar i Nacka. Det har också en påverkan på service, eftersom arbetsplatser bidrar med bland annat restauranglunchen, komplementshandel och därmed bidrar till ökad köpkraftsbas till den lokala service som medborgarna nyttjar kvällar och helger.

4.1.4. Utmaningar

Jämfört med andra kommundelar i Nacka har Fisksätra fyra strukturella utmaningar för ett växande lokalt näringsliv.

Låg köpkraft. Medelinkomsten är lägre i Fisksätra än i Nackas andra kommundelar. Lägre inkomst innebär mindre konsumtion, vilket är ett etablerings- och tillväxthinder för butiker, restauranger med mera.

Otrygghet. Oron för att utsättas för brott, problematik kopplat till organiserad brottslighet och dylikt kan innebära minskade kundflöden, svårigheter att rekrytera medarbetare, ökade kostnader med mera.

Markbrist. Det finns i nuläget ingen detaljplanerad mark, eller pågående planarbeten, för privata etableringar i området, med undantag för eventuella arbetstillfällen i de nya bostadshusen vid Fisksätra entré.

Geografiskt läge. Fisksätras placering nära en infrastrukturell slutpunkt gör att det saknas naturligt flöde för kunder eller potentiella medarbetare, jämfört med exempelvis Boo som har ett brett naturligt upptagningsområde på båda sidor om 222 ut till Värmdö, eller Älta med naturligt upptagningsområde av medarbetare i hela södra delen av länet.

4.2. Civilsamhället och mötesplatser

4.2.1. Civilsamhällets roll

I alla bostadsområden spelar olika mötesplatser, föreningar och verksamheter en betydande roll för hur människor trivs och känner sig delaktiga. Det handlar både om organiserade aktiviteter och om platser där människor kan träffas i vardagen. Sammanhangen bidrar till gemenskap, trygghet och möjligheten att skapa relationer. De kan också ge stöd och skapa möjligheter för människor att engagera sig i sitt närområde. Genom samverkan mellan kommunen och fångas behov och önskemål hos Fisksätraborna upp och civilsamhället bidrar också med att nå ut med kunskap om kommunens verksamheter, stöd och insatser.

4.2.2. Dagens civilsamhälle och mötesplatser

Idag består civilsamhället av flera föreningar och trossamfund, bland annat hyresgästföreningen, Nacka simsällskap, Scouterna, Fisksätra museum, Svenska kyrkan, Katolska stiftet (genom Guds hus råd- och stödcenter), Muslimska föreningen, Somaliska föreningen, Fisksätra If, Darra musik och dans, Fisksätra museum, PRO, Nätverket för Fisksätras framtid, Röda Korset och Rädda barnen. Det finns även odlingsföreningar som odlar på kolonilotterna i området och i Gröna Dalen. Fisksätra Folkets hus förening driver Fisksätra kulturhus på uppdrag av kommunen. Mamma united har mammagrupper på uppdrag av socialnämnden och Svenska med baby har haft olika projekt i samverkan med kommunen, bland annat pappaträffar.

För barn finns det ett stort utbud av öppna aktiviteter på vardagar och lov, bland annat i Multihallen och genom kulturskolan men också genom olika föreningar. Området har flera mötesplatser bland annat Kulturhuset, Fisksätra museum, Fisksätra kyrka, Fisksätra moské och biblioteket som bidrar med aktiviteter, kultur, stöd och gemenskap. Multihallen och fritidsgården fungerar som öppna och tillgängliga platser för barn och unga. I Fisksätra finns också Röda Korsets mötesplats som för social samvaro, gemenskap, samtal och stöd. I centrum ligger familjecentralen med Bryggan råd och stöd, barnavårdscentralen och öppna förskolan. ”Träffpunkten” som ligger på Fisksätra torg är en öppen verksamhet som erbjuds av socialpsykiatrin. Utöver detta träffas människor i sin vardag även i Fisksätra centrum, på Fisksätra torg, i Braxenparken och på gårdarna mellan husen.

4.2.3. Fisksätraakademin

Under 2007 initierade kommunen Fisksätraakademin, en plattform för dialog i området. Då var det ett forum för kommunens direktörer för bland annat skola och arbetsmarknad att möta ansvariga för olika verksamheter i Fisksätra. Målet var att definiera gemensamma mål grundade i kunskap om området. Det

gemensamma arbetet i Fisksätraakademin resulterade i en positiv utveckling i området.[21]

Fisksätraakademin har sedan dess utvecklats till en mötesplats dit alla lokala verksamheter bjuds in - såväl kommunala som civilsamhället. Några av de aktörer som deltar regelbundet är Fisksätra bibliotek, fritidsgården, kulturskolan, familjecentralen, vårdcentralen, Fisksätra kyrka, Röda Korset, Rädda barnen, Fisksätra kulturhus och Nätverket för Fisksätras framtid. Forumet leds av kommunens samordnare för samverkan med civilsamhället tillsammans med strategen för Framgång Fisksätra. De lokala representanterna delar information om sin verksamhet och nya satsningar och forumet bidrar till att de medverkande träffar både gamla och nya representanter och får viktig kunskap om aktiviteter och verksamhet som erbjuds i området.

[21] Intervju med Jorunn Rådberg, tidigare relationsförvaltningsstrateg på Stena fastigheter.

Bilaga 1. Geografisk indelning

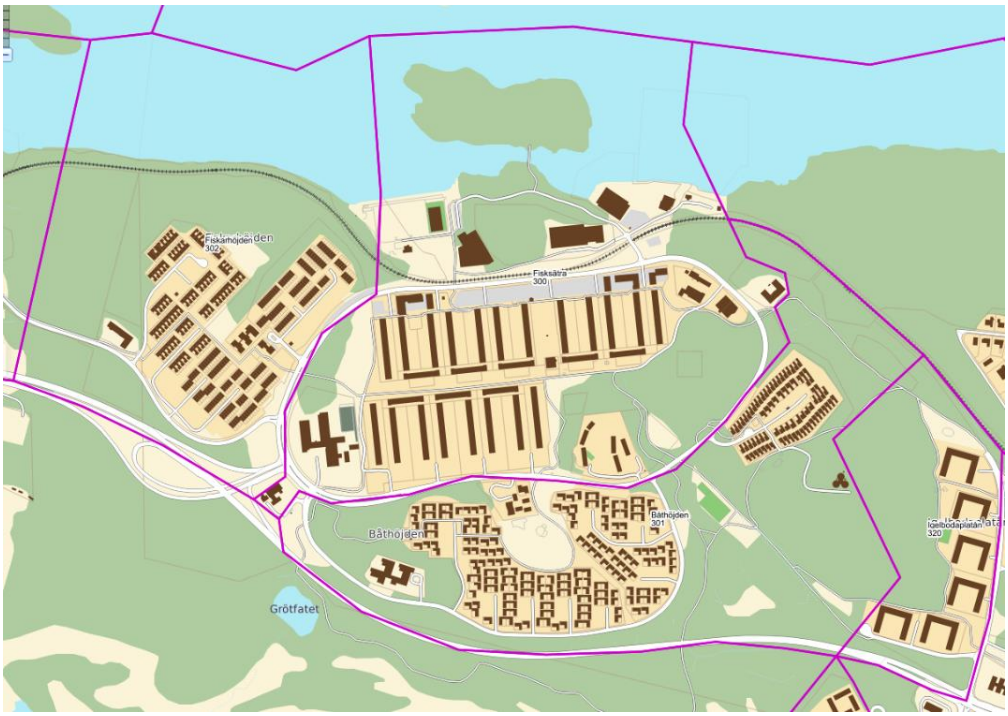
Det finns flera olika geografiska indelningsgrunder som berör Fisksätra och som används i denna rapport. Dessa presenteras nedan.

Utsatt område. Det område som polisen klassat som utsatt område sedan december 2021 är markerat på kartan nedan.

Figur 1. Den del av Fisksätra om polisen klassat som utsatt område
Källa: Polismyndigheten

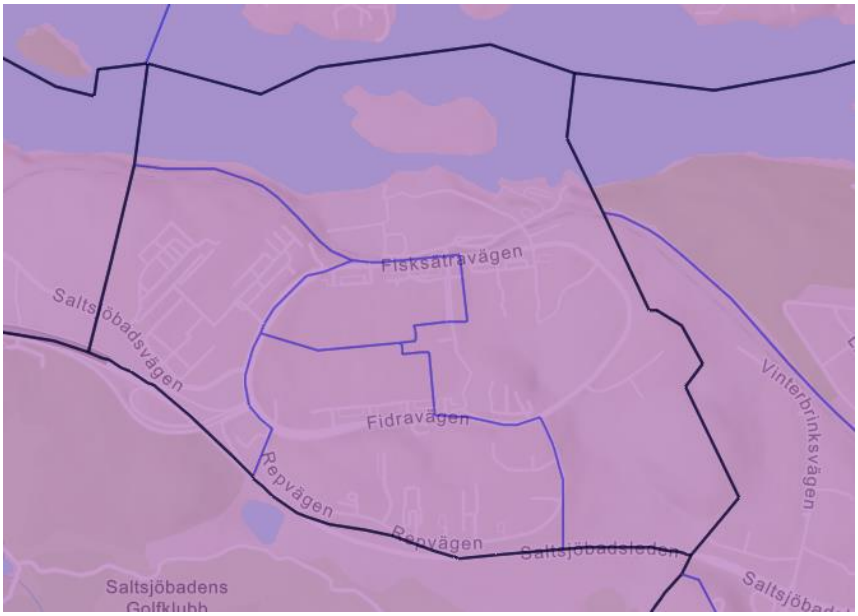
NYKO: Hela Fisksätra omfattar tre delområden NYKO (300, 301, 302). NYKO 300 är det delområde som bäst stämmer överens med det som polisen klassat som utsatt område. Därför presenteras de socioekonomiska indikatorerna för Fisksätra som redovisas i rapporten för NYKO 300.

Figur 2. Fisksätra – NYKO 300, NYKO 301 och NYKO 302

DeSO: SCB:s regionala indelning DeSO på låg regional nivå. Hela Fisksätra består av fyra DeSO.

RegSO: Används i rapporten för att redovisa brottsstatistik och statistik från Polisens trygghetsundersökning. RegSO Fisksätra består av fyra DeSO. RegSO och motsvarar hela Fisksätra.

Figur 3. Karta över RegSO Fisksätra (fet linje) och fyra ingående DeSO (blå linje).
Källa: SCB

Valdistrikt. I Fisksätra finns fyra valdistrikt, Fisksätra Norra, Fisksätra Östra, Fisksätra Södra och Fisksätra Västra. Inget av dessa områden motsvarar endast det som är utsatt område varför statistik för samtliga presenteras i rapporten. Nedan framgår hur valdistrikten i Fisksätra är uppdelade.

Figur 4. Valdistrikt i Fisksätra
Källa: Nacka kommun